

11.5.2017

LJ/4

4

Liikuntalautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2016 arviointikertomuksesta

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Lausuntoehdotus

Liikuntalautakunta antaa lausunnon tarkastuslautakunnalle vuoden 2016 arviointikertomuksen kohdasta 5.9:

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen lasten ja nuorten palveluissa

Tarkastuslautakunnan raportissa mainitaan, että tyttöjen ja poikien erilaiset kiinnostuksen kohteet tulee ottaa huomioon virkistyksen ja liikunnan palveluissa, mutta toisaalta stereotyyppisiä asenteita tulee myös haastaa.

Lasten ja nuorten matalan kynnyksen liikuntapalveluiden suunnittelu ja toteuttaminen on perustunut suoraan kysyntään, ja uusien liikuntaryhmien perustamisella on pyritty vastaamaan kulloiseenkin tarpeeseen. Liikuntavirasto saa tiedon liikuntaryhmien tarpeesta yleensä koulujen kautta, jolloin koulun henkilökunta esittää yhdessä oppilaiden kanssa toiveensa siitä, mitä toimintaa halutaan ja mille kohderyhmälle.

Lisäksi liikuntaviraston asiantuntijat ovat jatkuvasti yhteydessä eri sidosryhmiin ja perehtyvät alan tuoreimpaan tutkimustietoon. Tällä tavoin toimintaa voidaan suunnitella ja kohdentaa etenkin niille liikkumattomille tai liikunnallisesti passiivisimmille ryhmille, joiden liikunnan lisäämisellä saadaan aikaan terveyttä edistäviä vaikutuksia.

EasySport-toiminnan puitteissa helsinkiläiset koululaiset voivat osallistua sukupuoleen katsomatta niin paini- kuin tanssitunneillekin. Jokaisella lapsella on sukupuolesta riippumatta yhtäläinen mahdollisuus osallistua kaikkiin tarjolla oleviin lajeihin. Lajitarjontaa on pyritty pitämään niin laajana, kun se resurssit huomioiden on ollut mahdollista. Liikuntaryhmiä järjestetään yhteensä noin 150, ja niistä 10 on kohdennettu pelkästään tytöille ja 9 pelkästään pojille. Lajitarjonnasta löytyy yhteensä noin 25 eri lajia. EasySport-toiminnan liikuntaryhmissä liikkuu viikoittain noin 3 100 lasta, joista hiukan yli puolet on poikia ja hiukan alle puolet tyttöjä. Yläkoululaisten FunAction-liikunnassa suhde on toisinpäin, sillä arviolta n. 60 % osallistujista on tyttöjä ja 40 % poikia. NYT-liikuntatarjottimen tunneille osallistuvista puolestaan noin yksi kolmasosa on miehiä ja kaksi kolmasosaa on naisia.

Muutoin huomionarvoista on, että liikuntavirasto on järjestänyt kulttuurisista syistä jatkuvasti myös sellaisia uimakouluja, jotka on suunnattu ai-

noastaan tytöille. Perinteisesti liikuntaviraston ohjatun liikunnan ryhmiin osallistujista merkittävä osa on naisia ja tyttöjä.

Sukupuolten tasa-arvo avustustoiminnassa

Arviointikertomuksessa todetaan, että liikuntavirasto hallinnoi suurta määrää liikuntatiloja ja että seurakohtaiset avustukset ovat varsin merkittävä toimintamuoto, mutta sukupuoleen liittyvää arviointia ei ole tehty mm. avustuksiin liittyen.

Liikuntavirasto myöntää vuosittain noin seitsemän miljoonaa euroa seuratoiminnan tukemiseen toiminta- ja tilankäyttöavustuksin. Toiminta- ja tilankäyttöavustuksissa painotetaan lasten ja nuorten toimintaa. Toiminta-avustus perustuu seuran vuosittaisiin harrastajamääriin ja tilankäyttöavustuksella tuetaan liikuntaviraston ulkopuolisten liikuntatilojen vuosittaista käyttöä. Avustusten määräytymisperusteena ei tähän mennessä ole ollut sukupuoli, vaan avustus perustuu seuran lasten ja nuorten toiminnan volyyymiin, eli liikuntakertasuoritteisiin. Suurella osalla avustuksia saavista seuroista on aktiiviharrastajina sekä tyttöjä että poikia. On myös avustuksia saavia seuroja, joiden toiminta on painottunut vain tyttöihin tai poikiin. Vuonna 2017 avustuksia saavissa seuroissa harrasti liikuntaa yhteensä 22 866 tyttöä ja 31 505 poikaa.

Liikuntaviraston tiloihin ei seuroille myönnetä tilankäyttöavustusta, mutta tilojen hinnat ovat vahvasti subventoituja etenkin alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten liikunnassa. Liikuntaviraston subventoidut tilavuorot ovat merkittävä tilankäyttöön liittyvä tukemisen muoto.

Tilojen käyttövuoroja on myönnetty liikuntalautakunnan vahvistamien vuorojenjakoperusteiden mukaisesti. Etusijalla on ollut liikunnan kansalaistoiminta ja lasten ja nuorten toiminta.

Vuorojenjakoperiaatteissa ei toistaiseksi ole ollut painotusta tyttöjen tai poikien liikuntaan. Liikuntavirasto myöntää vuorot seuroille, jotka puolestaan itse määrittelevät, minkä ryhmien toimintaan vuoroja käyttävät. Liikuntavirasto myöntää vuoroja eniten lasten ja nuorten liikuntaryhmiille. Liikuntavirastolla ei tällä hetkellä ole saatavilla varausjärjestelmästä tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon vuoroja kullekin seuralle on myönnetty vuosittain eli kuinka suurta tukea seuroille subventoitujen tilavuorojen muodossa myönnetään tai kuinka paljon tilavuoroilla liikkuu tyttöjä ja poikia. Tiedossa on, että liikuntavirasto myöntää merkittävästi tilavuoroja mm. voimisteluliikunnan eri lajeihin, cheerleadingiin sekä taitoluisteluun, joiden harrastajista valtaosa on tyttöjä. Esimerkiksi telinevoimistelu on laji, joka liikkuu liikuntaviraston tiloissa (telinevoimistelusalin hinta lasten ja nuorten toiminnassa on 6 euroa/tunti) ja lisäksi liikuntavirasto on hankkinut telinesaleihin vuosittain huipputason telineitä useilla kym-

11.5.2017

LJ/4

menillä tuhansilla euroilla vuosittain tukien myös välinehankinnoilla lajin harrastusmahdollisuuksia.

Kun liikuntaviraston myöntämät avustukset sekä subventoidut tilavuorot muodostavat seurojen tukemisessa kokonaisuuden, tulisi nykytilanne sukupuoleen liittyvän arvioinnin osalta avustuksissa tehdä tarkemmin ja lähtötilanne selvittää ennen tasa-arvon edistämisen toimenpidesuunnitelman tekemistä. Sekä avustusjärjestelmästä että varausjärjestelmästä tulisi saada paremmin tietoa siitä, kuinka paljon tukea kokonaisuudessaan myönnetään eri seuroille, minkälaisessa muodossa tuki myönnetään (toiminta-avustus ja tiloihin kohdistuva tuki) sekä kuinka paljon näissä seuroissa liikkuu poikia ja tyttöjä.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 12.4.2017 (41 §) vuoden 2016 arviointikertomuksen. Tarkastuslautakunta pyytää 10.5.2016 mennessä liikuntalautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdasta 5.9.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano